

Z cizích revuí.

PESADISKOARTILERISKI GLASNIK 1935, svazek 11 (květen—červen). (Dokončení.)

Kpt. pěch. II. tř. Lazar D. Stojić: Použití „doprovodných“ kulometů.

Jugoslávské předpisy neznají termínu, autorem používaného, zvoleného jim však proto, jak tvrdí, aby již pojmenování vystihovalo způsob jejich použití a činnosti. Přes to, že výraz není předepsán, používá se ho všeobecně v praxi. Organizaci kulometné čety o 3 kulometech je umožněno přidělovat pěším rotám buď celou četou anebo jednotlivé kulomety. Hlavní úkoly jejich vidí autor: v podpoře zteče pěší roty, v pronásledování palbou a v odrážení nepřátelského protiútoků. Aby naznačil i technickou stránku této činnosti, popisuje v druhé části svého článku provedení polní střelby jednotlivým „doprovodným“ kulometem, při čemž rozkazy i plán polní střelby jsou upraveny podle návrhu na nový předpis o střelbě z kulometů, jehož zpracování, jak se zdá, bylo opět svěřeno sarajevské škole pro důstojníky pěchoty.

Por. děl. Miloš Mar. Pavićević: Úkoly velitele dělostřeleckého oddílu v moderní bitvě.

Současná bitva, jak soudí autor, vyžaduje čím dále tím více používání dělostřelectva v masách, a to jak v obraně, tak v útoku. Oficiální předpisy znají jako nejčastější organizaci velení případ, jež autor nazývá „činností jednotlivou“ (decentralisovanou), t. j. když velitel oddílu přidělí velitelům baterií normální a vedlejší pásma činnosti a baterie v nich samostatně působí, při čemž k soustředění palby dochází jen podle potřeby. Jak por. Pavićević tvrdí, neznají ani jugoslávské ani jiné předpisy jemu známé (autor patrně našich předpisů nezná) možnosti druhé, kterou nazývá „činností společnou“ (centralisovanou), t. j. postup obrácený, při němž si velitel oddílu ponechává řízení palby zcela v svých rukou a velitelům baterií stanoví jen pásma pozorování, v nichž mohou pálit jen po jeho předchozím schválení. Autor vidí v druhém případě toliké výhody a přednosti, že neváhá po podrobném rozboru vyslovit se zcela pro tento způsob.

Z. J.: Úprava postavení baterie v boji.

Překlad z francouzštiny bez udání pramene; autor článku podává retrospektivní přehled o vývoji organizace palebného postavení za světové války, při čemž zvláště zdůrazňuje a na několika příkladech ze západního válečiska demonstruje vývoj zastránání v letech 1914/18.

Brig. gen. Djordje Jorgović: Vliv moderní techniky na vývoj taktiky.

Úvaha není zcela původní, neboť autor byl k tomuto článku inspirován vývodů studie A. Sedljakina „Vlijanje savremenoj tehniki na razvitie taktiki“ v 2. čísle revue „Technika i vooruženie“ (1933). Autor probírá všechny bojové prostředky moderních vojsk, jejich rozvoj, zdokonalení a jejich pronikavý vliv na proměnu anebo úpravu taktických zásad.

Pplk. děl. Djordje A. Novak: Krátký přehled vývoje puškové střely.

Obsah studie lze shrnout v tyto dílčí závěry: ráže střely je po celý průběh století v stálém poklesu. Za posledních 40 let tohoto věku, t. j. od roku 1866 do roku 1900, poklesla ráž puškové střely s 18 mm na 6 mm, při čemž délka střely vzrostla. Rovněž tvar střely se mění; od kulovitěho přes formu krátkých válečků s různými prohloubeninami a zářezy se přechází k tvaru cylindrickému se zaobleným vrcholem; když pak později byly zjištěny výhody protáhlého špičatého vrcholu, byl prodlužován na újmu válcovitěho dílu. Konečně vidíme střely téhož tvaru, avšak u dna zúžené; tento tvar se pokládá za nejvhodnější. Jako materiál k výrobě střel

Název	Druh	Určení	Ráže v cm	Váha stře- ly v kg	Počet rych- lost v m	Doba výstřelu v sek.	Průměrná rychlost v m/s	Doprava	Poznámka
Škoda	kanon- houfnice	protit- doprovod.	37/7	0'8/3	600/190	74/100	30/22 (kanon!)	na káře (částečně rozloženo), roz- loženo (5 mužů na nosítkách), na kolech (táhnou 2 muži neb 1 kůň)	Dělo má 2 hlavně: kanonová hlav- ně a houfnicové
Poisk vz. 25 (polské)	kanon	doprovod.	47	1'5	400	11/100	7/20	na kolech (1 kůň ?)	Poláci blíží údaje tají
Schneider (franc.)	kanon- houfnice	protit- doprovod.	47/75/10'5	1'5/?/12	600/300/180	27/100	7/30 (ka- non 47)	na soumarech	Dělo má tři výměnitelné hlavně. Blíží údaje neznámé
francouzské	kanon	protit- doprovod.	37	?	?	11/100	?	?	Blíží údaje neznámé
Rosenberg (ruské)	kanon	protit- doprovod.	37	0'5	?	11/100	?	táhne 1 kůň	Dá 8 ran v minutě
Siderius (hol.)	kanon- houfnice	protit- doprovod.	47/75	1'7/4'5	545/233	57/100	40/32	rozloženo (12 mužů na nosítkách, nebo 5 soumarů), na kolech (4 muži neb 1 kůň)	Dělo má dvě výměnitelné hlavně. Dá 20 ran v minutě
Boxman (hol.)	kanon	protit.	31	0'48	675	13/100	27/20	táhne 1 kůň	Dá 15 ran v minutě
Bofors (švédské)	kanon- houfnice	protit- doprovod.	47/75	1'5/4'5	560/300	60/100	33/30	na kolech (4 muži neb 1 kůň), rozloženo (10 mužů nebo 5 sou- marů)	Dělo má dvě výměnitelné hlavně
Vickers (angl.)	kanon- houfnice	protit- doprovod.	44	1'25/2'5	520/250	64/100	20/12	na kolech (1 kůň), rozloženo (9 mužů nebo několik soumarů)	Dělo má dvě výměnitelné hlavně
Beardmore (angl.)	kanon	protit.	47	1'4	494	11/100	?	?	Dá 40 ran v minutě
Vickers-Arm- strong (angl.)	kanon	protit.	47	1'5	488	11/100	?	?	
	kanon- houfnice	protit- doprovod.	47/75	1'25/2'5	520/223	64/100	?	na kolech (1 kůň), rozl. 7 mužů	Dělo má 2 hlavně
anglické	houfnice	doprovod.	94	9	297	53/100		dělo je rozloženo na nízkém pod- vozku s pásy a taženo traktorem	
americké vz. 25	kanon	protit.	37	0'8	610	11/100	24/?	?	
belgické	kanon	protit- doprovod.	47	1'55	600	11/100	40/?	rozl. 16 mužů, na kolech 6 mužů neb 1 kůň	
italské	kanon	doprovod.	65		343	47/100		na kolech: 1 kůň, rozloženo: 5 sou- marů	
švýcarské	kanon	doprovod- protit.	47	2'45/1'45	400/567	47/100	7/35	na kolech: 1 kůň, rozloženo 3 sou- marů	Dá 20 ran v minutě
švédské	kanon	protit.	37	0'7	800	47/100	?	táhne kůň, dá se též rozložit	

zachovává olovo pro svou velkou specifickou váhu první místo. Ocel slouží k výrobě pláště a některých částí speciálních střel. Váha střely se rovněž zmenšuje; aby se pak dosáhlo potřebné nárazové energie, zvyšuje se počáteční rychlost.

Kpt. děl. II. tř. Blag. P. Božović: Transporter pro dělostřelecké měřické roty.

Autor konstruoval nový typ úhloměru a seznamuje v článku čtenáře s popisem a použitím svého modelu.

U. G. K.: Spojení uvnitř tanků.

Podrobný popis pojítek, zajišťujících velitelům a posádkám tanků možnost vzájemného spojení; jsou to tankofon, signální lampičky s barevnými světly a telefon resp. laryngofon.

Por. děl. Teodor P. Stević: Theoretická hloubka rozhodového kuželu šrapnelu.

V tabulkách střelby jsou pro časované střely údaje o rozhodovém kuželi šrapnelu a tyto údaje mohou být pomůckou pro výpočet šířky a hloubky prostoru účinku při rozprasku šrapnelu ve vzduchu. Prakticky lze použít těchto výpočtů nejčastěji ve dvou případech: při zjišťování délky skoků při střelbě a potom při zjišťování, oč třeba zvětšit pásmo bezpečnosti. Autor podrobně probírá a propočítává příklady v obou případech.

Kpt. děl. Živko G. Dugalić: Pozorování při jedné z letošních střelb.

Popis chyb, jichž se dopustil velitel baterie při jedné z letošních bitevních střelb, a návod, jak se jich vystříhat.

Kpt. pěch. Vladislav V. Sobek: Odpověď k článku „O vnitřní službě v základní jednotce dělostřelectva“.

Autor nemůže a nechce souhlasit s názory kpt. děl. Mihajla M. Bajda, které tlumočil v uvedeném článku (PAG. 1934, čís. IV, viz VR čís. 2, 1935). Vytká jeho délku i formu a zvláště pak úzkostlivou a skoupou časovou výměru, již autor jednotlivým denním výkonům přiděлил. Odsuzuje i hlavní účel, pro nějž kpt. děl. Bajd svůj článek psal, neboť vede k tomu, k čemu i autor dospěl: pro malichernosti se pouští se zřetele vlastní cíl organizace vnitřní služby u baterie.

Kpt. pěch. Lazar. D. Stojšić: Pomocná mířidla pro výcvik v zamíření na letoun.

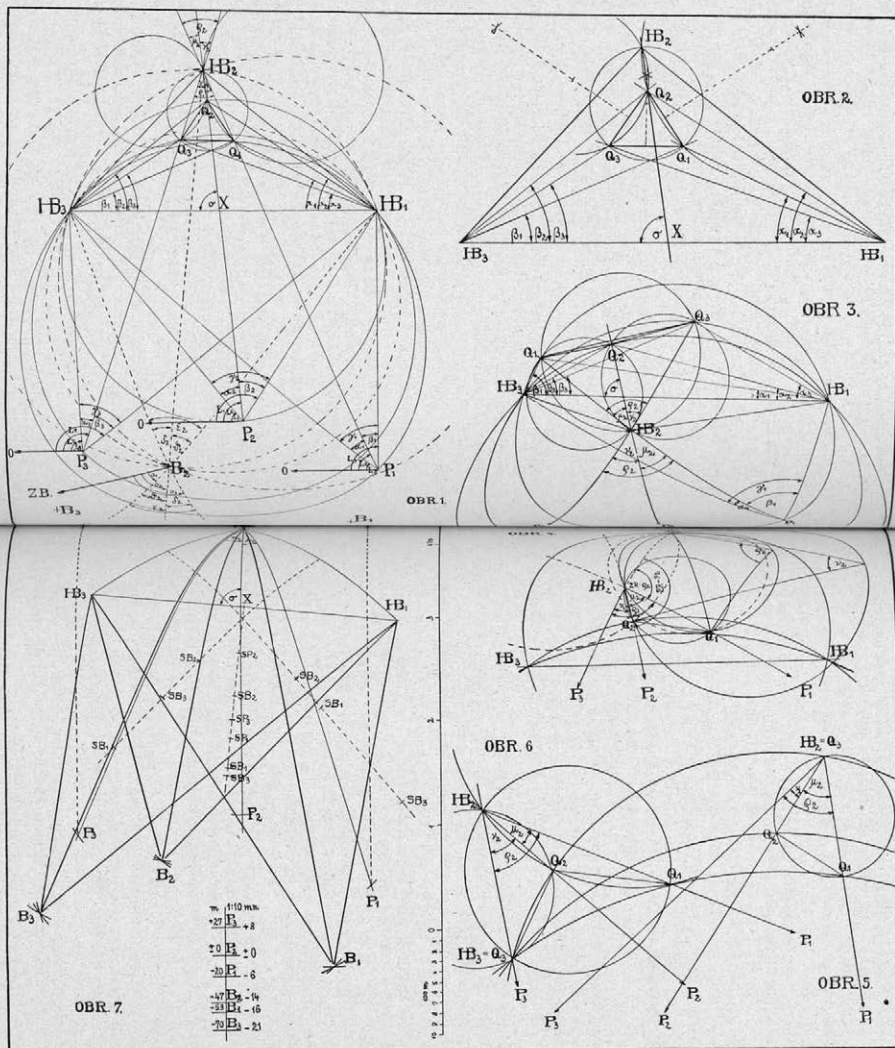
Podrobný popis kruhové mušky vz. 34, jež se od dřívějších modelů liší tím, že její příčky jsou různé zbarveny: dolní tři červeně, vodorovná osa bíle a hornější tři černě.

Ppor. pěch. Milijan G. Drašković: P. l. obrana částí předvoje pěšího pluku proti nízko letícím letounům.

Jako nejvýznačnější změnu autor hned v úvodu zdůrazňuje opětne používání pušek při střelbě na nízké letouny, poukazuje na stanoviska jednotlivých armád a klade důraz na oficiální názor USA., podložený četnými zkouškami. Tak i puška se ocitá znovu v počtu zbraní p. l. obrany. Další kapitola své obšírné úvahy věnoval organizaci hlásné a pozorovací služby a spojení jednotek s těmito hlídkami a v poslední části popisuje organizaci p. l. obrany na pochodu, na nočním pochodu, při přechodu mostu, při odpočinku a v boji, vše se zvláštním zřetelem k použití pušek při střelbě na letadla.

P. J. B.: Výběr mužstva pro spojovací službu.

Autor (patrně pplk. pěchoty Pavel J. Begović, profesor nauky o spojovací službě ve škole pro důstojníky pěchoty) popisuje na základě bohatého knižního a revuálního materiálu amerického a s použitím studie mjr. franc armády d'Eruana v říjnovém, listopadovém a prosincovém svazku „Revue d'artillerie“ psychotechnické zkoušky, jímž se přezkoušuje způsobilost mužstva spojovacích jednotek; líčí postup, jímž se

K článku škpt. J. Massmanna: Udávání cílů a koordinace střelby v rozčleněném oddílu.

Dělostřelecké rozhledy roč. 1935, str. 232.

vybírají radiotelegrafisté, telefonisté, signalisté a jakým způsobem je využíváno výsledků zkoušek.

V rubrice „Novinky a poznámky“ jsou zprávy převzaté z cizích revui, o autogife, o výsledcích řešení problému pěchotního dělostřelectva a těžkých zbraní pěchoty ve švýcarské armádě, o jednotlivých technických novinkách a o výcviku pěchoty ve střelbě na letouny z pušek podle anglických pramenů.

Posledním článkem tohoto svazku je nekrolog o zesnulém plukovníku pěchoty Dobrivoji L. Piroćanci, veliteli pluku a známém důstojníku jugoslávské armády, jehož příspěvky z bojů za osvobození byly jugoslávskými vojenskými časopisy vyhledávány, neboť autor celou válku prožil jako velitel roty a praporu, takže mohl a dovedl ze svých bohatých válečných zkušeností dobře těžit.

Škt. pěch. J. M. S.

PEŠADISKO-ARTILERISKI GLASNIK 1935, čís. 4. (červenec-srpen).

Mars: Obrana řeky.

Autor rozlišuje ve smyslu předpisů obranu řeky na „přímou“ a „nepřímou“, z nichž „přímá“ obrana vodního toku se koná buď aktivně nebo pasivně, „nepřímá“ obrana jen aktivně. Toto rozdělení druhů obrany je dáno použitím sil k obraně říčního toku určených, jakož i způsobem boje, vyplývajícím z příslušné početnosti sil. Svým rozbohem dochází k závěru, že nejlepším druhem a způsobem je obrana „nepřímá“, t. j. taková, když obránce má obsazeny oba břehy několika předmostími, takže může útočníka odrážet i na jeho vlastní straně a bránit mu tak několika postupnými akcemi v příchodu k útoku i v jeho přechodu. Tento způsob boje znovu autor rozebírá v kapitole další „Zásady obrany vodního toku“ a v nejobširnější části poslední „Příklady obrany řeky“, v níž líčí obranu Dunaje, Sávy a dolního toku Driny v srpnu 1914, obranu Dunaje v úseku od Golubce do Grocky v listopadu 1914, obranu Dunaje, Sávy a Driny v říjnu 1915, z kteréhožto příkladu detailně popisuje obranu Dunaje v úseku Ram-Smederevo a obranu Bělehradu.

Brig. gen. Pavle G. Pavlović: Problém posledních 200 metrů.

Když byl autor zaznamenal jednotlivé názory, vyslovené v zahraniční odborné literatuře v této otázce, činí vlastní osobitý závěr, zcela v duchu tradice a ducha jehoslovanského velitele a vojáka: „Zteč a pronikání do hloubky postavení nelze podříditi žádnému pravidlu; na tuto vzdálenost se události vyvíjejí a mění bleskurychle, takže se na ně musí reagovat ihned, ne reflexemi, nýbrž reflexem. Všechna pojítka jsou zničena až na spojení pohledem a styk osobním příkladem. Nelze vydávat žádné rozkazy, ježto nikdy k nikomu nemohou dojíti včas. Nižšímu veliteli pší jednotky tedy nezbývá nežli se angažovat sám a předcházet osobním příkladem. Jak je známo a jak je z toho vidět, v těchto osudových okamžicích leží příští celého boje jen v rukou pěchotních velitelů, počínajíc velitelem praporu dolů. Všechno závisí na jejich chrabrosti, energii, vytrvalosti, útočnosti, sebeobětavosti, prozíravosti a odolnosti. To je největší hodina pěchoty. Proto i největší úkol v ní mají pěchotní velitelé, je to jejich nejvyšší povinnost, ale i největší čest a sláva.“ Na doklad těchto svých slov uvádí gen. Pavlović řadu historických příkladů z posledního období bojů za osvobození a sjednocení.

Plk. děl. Pavle Barjaktarević: K článku „Dělostřelecká příprava útoku.“

Autor, ač vítá podněty francouzského stážísty v jugoslávském dělostřeleckém učilišti majora gšt. franc. arm. R. Barbiera (viz VR. 1935/10), pokud jde o terminologii jehoslovanskou, nesouhlasí s jeho závěry. Rozebíraje je, poukazuje na ustanovení služebních předpisů armády své vlasti a srovnává je se zásadami uloženými v ostatních francouzských předpisech, jako na př. v „Prozatímních směrnících pro taktické použití vyšších jednotek“.

Brig. gen. Vuko M. Lepetić: Zlepšení cvičení z oboru výcviku ve střelbě na plastickém stole.

Autor doplňuje tu v krátkém návodu ustanovení oficiálního „Návodu k zdokonalení ve výcviku ve střelbě v terénu i v místnosti“ svými praktickými zkušenostmi, učiněnými při používání plastického stolu k tomuto účelu. Dopady jsou znázorňovány malými žárovkami z kapesních elektrických lampiček, jež rozžehuje a zhasíná pomocník řídícího cvičení. Z tohoto návrhu autora i z ostatních jeho připomínek je vidět, jak čelí jugoslávská armáda nedostatku dotace munice a jak využívá všech možností, aby se tento nedostatek neodrazil na stupni výcviku jejich velitelů.

V. B.: Materiál a prostředky moderního protiletadlového dělostřelectva.

První část obšírné studie o nadepsaném tématu, v níž autor na základě důkladné znalosti materiálu, shrnuje výsledky dosažené zahraničními armádami na tomto poli, popisuje jednotlivé typy a rozebírá vlastnosti a přednosti a nedostatky materiálu protiletadlového dělostřelectva, dnes používaného.

Pplk. děl. Djordje A. Novak: Vývoj puškových závěrů.

V podrobném historickém přehledu konstatuje pplk. Novak především fakt, že se, ačkoli ruční střelná zbraň byla známa a používána již ve XIV. století, teprve po 400 letech objevují první závěry. Požadavky na závěr pušky kladené jsou značné a četné, takže se teprve stoletým vývojem dochází k typu, jenž je cele splňuje. Poutavá studie Novakova všímá si i drobných detailů, předností a vad jednotlivých modelů pušek, které podrobně vysvětluje, takže se stává dobrým návodem k studiu vývoje ručních zbraní jako obdobné autorovy studie předcházející.

D.: Nový německý předpis o vojenské tělesné výchově.

Dvacetistránková podrobná recenze — výtah tohoto služebního předpisu říšské armády.

V stálé rubrice „Novinky a poznámky“ přináší členové redakce zprávy a data o sovětském gigantickém letounu „Maxim Gorkij“, o motorisaci v italské armádě, o reorganizaci této armády, o řešení problému protitankové obrany ve vojsku rumunském, o mechanisaci anglické a švédské pěchoty, o novinkách materiálu švýcarské zbrojovky Solothurn, o motorisaci v armádě rakouské, o maďarském pěchotním štítě systému Inovayova a různé drobné zprávy z ostatních vojsk.

V rubrice „Úkoly“ je uveřejněno v tomto svazku řešení úkolu, vypsáního pro velitele pěších čet, jež řešili dva důstojníci, a úkolu pro velitele baterií, který řešilo devět důstojníků dělostřelectva. Celková výše vyplacených odměn v tomto čísle činí 600 dinárů. Nově je vypsán úkol pro důstojníky pěchoty, a to v této formulaci: Na konkrétním příkladě vysvětliti organizaci a popsat provedení polní střelby jednotlivce v noci podle ustanovení čl. 122 střeleckého předpisu na námět z obranného boje.

Škpt. J. M. S.

Literární přehled.

Bojový (taktický) výcvik roty ve světle německých příruček. Dvě posledně vydané příručky u Mittlerera v Berlíně, týkající se tohoto výcvikového období, leží před námi. Je to pplk. Friedricha Altrichtera „Die kampfbereite Kompanie“ (Berlín 1935, stran 125) a genporučíka Artura Boltze „Gefechtsübungen der Schützenkompanie“ (Berlín 1935, stran 102). Oba autoři zdrazňují od počátku zásady, jež musí

být ostatně pro každého velitele a cvičitele samozřejmé, že výcvik se musí dít podle důkladně promyšleného programu a že každý cvičitel musí si do něho přinášet podrobnou znalost taktických principů a pouček. Ovšem základní rozdíl po stránce metodické mezi oběma autory spočívá v tom, že generál Boltze založil svůj návod, své rady a pokyny na zkušenostech velitele přehlízejícího stupeň výcviku, kdežto pplk. Altrichter je právě